

daného neměl ještě úředního dekretu a nebyl proto úřední osobou po rozumu §u 68 tr. zák., nelze upříti oprávnění. Napadený rozsudek zjišťuje po této stránce, že polní hlídač G. byl dne 14. května 1926, tedy před činem tu v úvahu přicházejícím, u okresní politické správy v Říčanech řádně jako polní hlídač velkostatku B-ého do přísahy vzat, a že též byl osudného dne opatřen při výkonu služby služebním odznakem, a označuje skutečnost, že svědkovi nebyl vydán dekret, nýbrž doručen teprve dodatečně až 20. ledna 1927 (za trestního řízení), za nerozhodnou, poněvadž spočívala zřejmě jenom na opomenutí, ježto by věcná příčina, bránící snad ustanovení G-a za hlídače, byla v přípisech politické správy uvedena. Než tu přehlídí soud význam předpisů §u 20 zemského zákona pro Čechy ze dne 12. října 1875, čís. 76, podle něhož se vyžaduje k tomu, by ustanovený polní hlídač požíval postavení vrchnostenské osoby, by byl příslušnou politickou správou netoliko vzat do přísahy, nýbrž též ve svém úřadu potvrzen, a že pak podle §u 23 zákona jest každému, jenž byl jako zřízenec k ochraně polního majetku přísahou zavázán, okresní politickou správou vydati k jeho legitimaci vysvědčení o stavším se potvrzení v úřadu a vykonané přísaze. S ohledem na tento jasný a výslovný předpis nelze pokládati polního hlídače za úřední osobu ve smyslu §u 68 tr. zák., dokud obě tyto podmínky splněny nejsou. Ježto pak v souzeném případě podle rozsudečných zjištění byl hlídači G-ovi příslušný dekret, zakládající jeho potvrzení v úřadě, doručen až dne 20. ledna 1927 (téhož dne byl též podle spisu politické správy teprve dekret vyhotoven), je zřejmo, že výrok odsuzující stěžovatele pro zločin §u 81 tr. zák. je právně mylný. Již z toho důvodu bylo proto zmateční stížnosti vyhověti, aniž bylo třeba zabývatí se ostatními vývody zmateční stížnosti, jež jsou v podstatě rázu formelního, zrušiti napadený rozsudek jako zmatečný a za podmínek §u 5 nov. k trestnímu řádu věc vrátiti do první stolice k novému projednání a rozhodnutí, ježto nalézacímu soudu bude ve smyslu §u 262, 267 tr. ř. uvažovati o tom, zda nenaplnňuje činnost obžalovaného skutkovou podstatu jiného trestného činu (§ 98, 99 tr. zák., případně zákon čís. 309 z roku 1921 o útisku).

Čís. 2810.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Ke skutkové podstatě přečinu § 14 zákona se vyžaduje po stránce subjektivní úmyslné předsevzetí činu, o němž jest si pachatel vědom, že jest způsobitým pobuřovati proti právním statkům tímto předpisem chráněným; byl-li přečin spáchán hlasováním o resoluci, vyžaduje se, by bylo zjištěno, že hlasovavší znali obsah závadného místa resoluce.

(Rozh. ze dne 31. května 1927, Zm I 313/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 24. března 1927, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem §u 14 čís. 1 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a nař., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil krajskému soudu v Písku, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost mimo jiné vytýká, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti podle §u 281 čís. 5 tr. ř., že mělo býti v rozsudku zjištěno, zdali obžalovaní znali obsah resoluce čili nic. Tato výtka spadá i pod čís. 9 a) §u 281 tr. ř., neboť jde zároveň o tvrzení, že v rozsudku chybí zjištění zákonné známky skutkové podstaty přečinu podle §u 14 čís. 1 zákona na ochr. rep. Zmateční stížnost jest odůvodněna. Ke skutkové podstatě přečinu §u 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky se vyžaduje po stránce subjektivní úmyslné předsevzetí činu, o němž jest si pachatel vědom, že jest způsobitelným pobuřovati proti právním statkům tímto předpisem chráněným. V této věci předpokládá ono vědomí, by bylo zjištěno, že a kteří z obžalovaných pro resoluci hlasovavších znali obsah závadného místa resoluce. Rozsudek neobsahuje takového zjištění ve příčině obžalovaných — kromě obžalovaného Karla Sch-a, jenž resoluci navrhl a přečetl. Práví se sice v rozsudku, že obžalovaní měli dosti příležitosti, by se seznámili s podrobným zněním resoluce, zdali však se jednotliví obžalovaní — kromě navrhovatele Karla Sch-a — skutečně seznámili s obsahem závadného místa resoluce, v rozsudku zjištěno není. Zmatek podle §u 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. jest tudíž opodstatněn.

Čís. 2811.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Demokraticko-republikánskou státní formu československého státu představuje na venek zvolené Národní Shromáždění a volený president jako činitelé zákonodární a vláda podle ústavní listiny jako představitel moci výkonné. Kdo se snaží u jiných vyvolati nepřátelskou náladu proti této státní formě a nahraditi ji jiným orgánem, vykonávajícím moc zákonodárnou a výkonnou (vládou malých rolníků a dělníků), pobuřuje proti demokraticko-republikánské formě státní.

K pojmu »pobuřování« podle § 14 čís. 1 zákona se nežadá, by pachatel doporučoval použití prostředků násilných k odstranění platné vládní formy; kdyby tak činil, dopustil by se zločinu podle § 15 čís. 3 zákona; pro onen pojem stačí jakékoliv intelektuální působení na jiné, směřující k tomu, by u nich vyvolán byl nepřátelský stav a nálada proti právním statkům v § 14 čís. 1 zákona chráněným; nevyžaduje se, by